

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Építészeti tervdokumentációk összehasonlítása

Ügyszám: SZJSZT 11/2006

A bíróság által feltett kérdések:

A Szakértői Testület feladata, hogy 45 napon belül a felperes által becsatolt /29. sorszám alatt megtalálható dokumentumok CD-n rögzítve teljes körűen, illetőleg a felperes szerint reprezentatív felmutatás céljából papír alapú rész-tervdokumentáció/ és az I. rendű alperes által csatolt, 33. és 34. sorszám alatti tervdokumentációk összehasonlítása alapján a következő kérdésekre nézve terjesszen elő szakértői véleményt, 3 példányban:

1. A Szépművészeti Múzeum rekonstrukciójával kapcsolatosan az alperesek által csatolt és 34. sorszám alatt a periratok között lévő tervdokumentációk összevetése alapján megállapítható-e az, hogy a felperesi tervdokumentációk alapján készült el a Szépművészeti Múzeumnak, az alperesek által jelzett ütemű valamennyi tervdokumentáció, vagy azok közül egyik-másik ütemre vonatkozó tervdokumentáció. Amennyiben igen, megállapítható-e az, hogy a felperes rendelkezése alatt álló tervdokumentációk átdolgozásával készültek-e el az egyes ütemekre vonatkozó tervdokumentációk, vagy sem, illetőleg az alperesek által elkészített tervdokumentációk egyéni, eredeti alkotásnak minősülnek-e, vagy sem.
2. A Szakértői Testület állapítsa meg a Természettudomány Múzeum rekonstrukciójával kapcsolatosan is fentieket /amelyre vonatkozóan az alperes 33. sorszám alatt csatolt tervrajzokat/. Az ezekhez csatolt megjegyzés szerint a Lovarda épületére vonatkozóan a tervdokumentációk még a felperesnél készültek, tehát ezek vizsgálata mellőzendő, ugyanígy a főépület tekintetében az Ásványtárra vonatkozó tervrajzok összehasonlítása sem szükséges.

A bíróság 37. ügyszámú, a megküldött periratokhoz csatolt levelében fentiek mellett a következő kiegészítést tette:

„A bíróság a K. Rt. felperesnek M. I. és társa alperesek ellen kártérítés iránt folyamatban lévő perben megküldi a periratot a Szerzői Jogi Szakértői Testületnek, azzal, hogy szíveskedjenek figyelembe venni a 35. sorszámú szakértői kirendelő végzés meghozatalát követően elhangzott, a 2006. március 22-i tárgyalás jegyzőkönyvében rögzített alperesi nyilatkozatot, és a felperes részéről F/36/1. sorszám alatt csatolt előkészítő iratban foglaltakat is.”

Az eljáró tanács válasza

Ad 1.

Az eljáró tanács álláspontja szerint a megjelölt tervdokumentációk összehasonlításának eredményeként nem állapítható meg egyértelműen, hogy az alperesi tervdokumentációk (vagy annak egyes részei) alapjául a felperesi tervdokumentációk szolgáltak. Az alperesi tervek ugyanis a korábbi tervektől szuverén, új elképzeléseket (is) tartalmaznak, kiindulópontként a tervezés kezdetekor már meglévő állapotot tüntetve fel. Emellett az alperesi terv bizonyos részleteinek kidolgozása alapvetően különbözik a felperesi tervben foglaltaktól. A felperesi és az alperesi tervdokumentációkban látható eltérő vagy akár azonos megoldások esetében is lehetséges elméletileg, hogy az alperesi tervdokumentáció bizonyos elemei a felperesi tervdokumentáció megoldásain alapulnak; de ugyanúgy lehetséges az is, hogy az alperes saját vagy megbízott által végzett felmérésének adatai alapján készítette terveit.

Egy meglévő épület belső átalakítása esetében a tervezési feladat megoldását determinálhatja a meglévő és működő épület eredeti adottsága is, csakúgy, mint építető által megkövetelt meghatározott célú funkcionális és működtetési igény teljesítése.

Fentiekből következően tehát pusztán a tervek összevetése alapján nem zárható ki az sem, hogy az alperes a felperesi tervekre alapozta tervdokumentációját. Erre utalhat az is, hogy az alperes 2005. szeptember 19-én készült előkészítő iratának A/05.09.19/1. sz. mellékletének „tényállás” részében hivatkozik arra, hogy munkájának alapjául a felperesi építési engedélyezési tervek szolgáltak. Az eljáró tanács feladata mindazonáltal az alperes ezen nyilatkozatának vizsgálatára nem terjedt ki (a bíróság által figyelembe venni kért 2006. március 22-i tárgyalás jegyzőkönyvében rögzített alperesi nyilatkozat pedig e körben nem tartalmaz támpontot). Ezért a tanács nem terjeszkedett túl feladatán és megállapításait kizárólag a két fél tervdokumentációjának és a bíróság által hivatkozott iratok egymással történő összevetésére alapozta.

Összességében tehát az eljáró tanács álláspontja az, hogy abban az esetben, ha az alperes a tervdokumentáció elkészítéséhez a felperesi dokumentációkat használta, tevékenysége minősülhet átdolgozásnak; abban az esetben pedig, ha a tervdokumentációit kizárólag saját felmérése és új tervezési program alapján készítette el, önálló alkotást hozott létre. A bíróság által vizsgálni kért iratok alapján nem állapítható meg, hogy az alperesi tervdokumentációk milyen részben és mértékben készültek a meglévők alapulvételével, így nem dönthető el, hogy a változtatás megvalósítja-e az átdolgozás feltételeit.

Az eljáró tanács megjegyzi, hogy – a tervező(k) személye a múzeum rekonstrukciók munkálatai során mindvégig azonos volt, csupán működésük jogi keretei változtak – valószínűsíthető, de tényként nem rögzíthető, hogy az alperesi munkavégzés a felperes vagyoni jogosultsági körébe tartozó tervdokumentációk alapján történt. Figyelemmel arra, hogy gyakorlatilag folyamatos munkavégzésről van szó, amelynek önállóan megjelenő szakaszai vannak, az alperesi dokumentációra is kimondható, hogy önálló szerzői jogi alkotás.

Ad 2.

Az eljáró tanács a Természettudományi Múzeumhoz kapcsolódó, rendelkezésre álló felperesi és alperesi tervdokumentációk összevetése során arra a megállapításra jutott, hogy az alperesi tervdokumentáció alapjaiban más elgondolásokon alapszik és ennek következtében teljesen

más megoldásokat tartalmaz. Ez a megállapítás azonban nem zárja ki azt, hogy elkészítésük során a felperesi dokumentációkat is felhasználták, egyes elemeit figyelembe vették. Tényként rögzíthető azonban, hogy az alperesi tervdokumentáció a felperesi tervdokumentációhoz képest teljesen új, önálló szellemi alkotás.

Budapest, 2006. július 25.

dr. Horváth Zoltán
a tanács elnöke

dr. Gondol Daniella
a tanács előadó tagja

Jékely Zsolt
a tanács szavazó tagja

„A bíróság a K. Rt. felperesnek M. I. és társa alperesek ellen kártérítés iránt folyamatban lévő perben a 2006. július 25-én elkészített SzJSzT-11/2006/1. számú szakértői vélemény megállapításaival kapcsolatos felperesi észrevételeket /a periratok közé 46. sorszám alatt szerelve/ mellékelten kézbesíti tájékoztatásul, azaz az észrevételekkel összefüggésben a szakértői vélemény kiegészítése egyelőre nem szükséges. A bíróság azonban kéri, hogy a szakértői véleményt készítő tanács nyilatkozzon arra nézve, hogy a szakértői vélemény elkészítéséhez, a szakértői vizsgálódás lefolytatásához elegendő anyag állt-e rendelkezésre, azaz a bíróság által megküldött iratokból a szakértői vélemény kialakításához megfelelő adat állt-e rendelkezésre, vagy sem. Amennyiben a szakértői tanács véleményezhetően megalapozottabb megállapításokat tudott volna tenni abban az esetben, hogyha további dokumentációk is rendelkezésre álltak volna, kérjük erről való nyilatkozattételüket is. **Ha tehát a bíróság által feltett kérdésekre megalapozottabb vizsgálódás és szakértői vélemény elkészítése lehetséges további dokumentációk birtokában, kérjük, hogy erről határozottan nyilatkozzon az eljáró tanács.**”

Tisztelt Bíróság!

A Szerzői Jogi Szakértő Testület SZJSZT 11/2006 számú ügyben eljáró tanácsa a Tisztelt Bíróság által feltett további kérdésre az alábbi

nyilatkozatot teszi:

Az eljáró tanács kijelenti, hogy a fenti ügyszámú szakvéleményhez rendelkezésre bocsátott tervdokumentációk alapján – ahogy ezt a szakvéleményben is rögzítette – nem állapítható meg egyértelműen, hogy az alperesi tervek a felperesi terveken alapulnak-e vagy saját felmérés alapján készültek. Mindezen túlmenő megállapítás megtételével már azt kockáztatta volna a tanács, hogy a szakvélemény jellegétől idegen feltételezésekbe bocsátkozik.

Az eljáró tanács álláspontja szerint a bíróság által feltett kérdésre esetleges további dokumentációk rendelkezésre bocsátásával sem lehetne a jelenleginél megalapozottabb megállapításokat tenni.

Ismételten jelzi ugyanakkor az eljáró tanács, hogy a megküldött iratanyag tartalmaz egy alperesi nyilatkozatot a felperesi építési engedélyezési tervek alapként történő felhasználásáról.

Budapest, 2006. december 4.

dr. Horváth Zoltán
a tanács elnöke

dr. Gondol Daniella
a tanács előadó tagja

Jékely Zsolt
a tanács szavazó tagja